

KESKKONNAAMET

Osaühing VKG Kaevandused
info@vkg.ee

Teie 12.07.2022 nr KA.01-06/25-9

Meie 04.08.2022 nr 6-3/22/9074-6

Ojamaa põlevkivikaevanduse mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaloa KMIN-055 muutmise taotluse keskkonnamõju hindamise programmi nõuetele vastavaks tunnistamine

Esitasite Keskkonnaametile keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (**KeHJS**) § 18 lg 1 alusel nõuetele vastavuse kontrollimiseks keskkonnamõju hindamise (edaspidi **KMH**) programmi „Ojamaa põlevkivikaevanduse mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaloa KMIN-055 muutmise taotluse keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu“¹ (edaspidi **Ojamaa KMH programm** või **KMH programm**) koos lisadega².

I. ASJAOLUD

Taotleja Osaühing VKG Kaevandused (registrikood 10854884, edaspidi **arendaja**) esitas Keskkonnaametile 07.05.2019 Ojamaa põlevkivikaevanduse mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi **keskkonnaluba**) nr KMIN-055 muutmise taotluse (kirja number 12-2/19/341). Keskkonnaloa taotlust korrigeeriti lõplikult 15.03.2021 (kirja number DM-112149-11). Keskkonnaluba taotletakse Ida-Viru maakonda Lüganuse ja Alutaguse valda Ojamaa põlevkivikaevanduse mäeeraldise laiendamiseks Aidu ja Kohtla kaeveväljale ning Ojamaa uuringuväljale, mille tulemusel suureneks mäeeraldise pindala 279,16 ha võrra. Mäeeraldisega seotud põlevkivi aktiivne tarbevaru suureneks taotleva laiendamise tulemusena 10 091 tuhande tonni võrra. Taotletava mäeeraldise pindala on 1896,72 ha ning mäeeraldise teenindusmaa pindala on 50,38 ha.

Keskkonnaamet võttis Osaühing VKG Kaevandused Ojamaa põlevkivikaevanduse maavara kaevandamise keskkonnaloa nr KMIN-055 muutmise taotluse menetlusse ja algatas 22.04.2021 kirjaga nr DM-112149-16 Ojamaa põlevkivikaevanduse keskkonnaloa muutmise taotlusele KMH (edaspidi **Ojamaa KMH**). Keskkonnaamet algatas Ojamaa KMH tuginedes KeHJS § 3 lg 1 p-le 1, § 6 lg 1 p-le 28, § 9, § 11 lg-tele 2 ja 3, maapõueseaduse (MaaPS) §-le 48 ning Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruse kinnitamine“ lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punktile 2.5. ja Keskkonnaameti peadirektori 29.01.2021 käskkirja nr 1-1/21/17 „Keskkonnaameti teabehalduse kord“ lisale 14. Keskkonnaamet teavitas 22.04.2021³ menetlusosalisi Ojamaa KMH algatamisest ja avaldas 27.04.2021 teate väljaandes Ametlikud Teadaanded⁴.

¹ Koostanud Maves OÜ, juuli 2022, töö number 21067.

² Kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis (edaspidi DHS) 12.07.2022 nr 6-3/22/9074-5 all.

³ 22.04.2021 kirjaga nr DM-112149-16 (koos loataotluse menetlusse võtmisega)

⁴ https://www.ametlikudteadaanded.ee/avalik/teadaanne?teate_number=1750375

Arendaja esitas 19.10.2021⁵ Keskkonnaametile Ojamaa KMH programmi KeHJS § 13 kohase kontrolli läbiviimiseks. KeHJS § 15¹ kohaselt peab otsustaja enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi avalikustamist küsima programmi sisu kohta seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt. Asjaomane asutus esitab otsustajale oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse ning eksperdirühma koosseisulise piisavuse osas. Keskkonnaamet küsis 03.11.2021⁶ seisukohti Keskkonnaministeeriumilt, Riigimetsa Majandamise Keskuselt, Maa-ametilt, Kaitseministeeriumilt, Rahandusministeeriumilt, Lüganuse Vallavalitsuselt, Alutaguse Vallavalitsuselt, Põllumajandus- ja Toiduametilt, Terviseametilt ning Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametilt. Keskkonnaametile andsid tagasisidet Terviseamet, Keskkonnaministeerium, Rahandusministeerium, Alutaguse Vallavalitsus ja Riigimetsa Majandamise Keskus ja Kaitseministeerium.

Lüganuse Vallavalitsus esitas Keskkonnaametile 03.12.2021⁷ taotluse KMH programmi kohta arvamuse andmise tähtaja pikendamiseks kuni 12.12.2021 ning täiendavalt 14.12.2021⁸ taotluse KMH programmi kohta arvamuse andmise tähtaja pikendamiseks kuni 22.12.2021. Esimesel korral paluti tähtaja pikendamist seoses kohalike omavalitsuste valimisega, valimistulemuste vaidlustamisega ning seetõttu vallavolikogu liikmete registreerimise, vallavanema ja vallavalitsuse ametisse nimetamise viibimisega. Teisel korral seetõttu, et esimene volikogu istung, millel eelnõud oli võimalik arutada, toimus 21.12.2021. Keskkonnaamet pikendas mõlemal juhul KMH programmile seisukoha andmise tähtaega haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 41 alusel vastavalt kuni 12.12.2021 ja 22.12.2021. Tulenevalt asjaolust, et Keskkonnaamet pikendas Lüganuse Vallavalitsus KMH programmile seisukoha andmise tähtaega, pidi Keskkonnaamet KeHJS § 15¹ lg 5 kohase seisukoha andmise tähtaega arendajale pikendama kuni 21.01.2022.

Asjaomastelt asutustelt laekunud seisukohad edastas Keskkonnaamet 21.01.2022⁹ koos omapoolsete märkuste ja tähelepanekutega (13 tk) arendajale programmi täiendamiseks. Arendaja koostöös ekspertgrupiga täiendas saadud info alusel KMH programmi ja esitas selle 06.05.2022¹⁰ Keskkonnaametile KMH programmi avalikustamiseks. Keskkonnaameti hinnangul oli KMH programmi korrigeeritud vastavalt Keskkonnaameti ja asjaomaste asutuste ettepanekutele ning leidis, et KMH programm on asjakohane ja piisav KMH programmi avalikustamiseks.

Ojamaa KMH programmi avalik väljapanek toimus ajavahemikul 27.05.2022–09.06.2022. Keskkonnaamet teatas KMH programmi avalikust väljapanekust ja avaliku arutelu toimumisest Keskkonnaameti kodulehel, 25.05.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded¹¹, 25.05.2022 e-postiga kavandatava tegevusega seotud asjaomastele asutustele ja 26.05.2022 väljaandes Põhjarannik.

Ojamaa KMH programmi avalik arutelu toimus 15.06.2022 algusega kell 15.00 Maidla rahvamajas (Maidla tee 56, Savala küla, 42301, Lüganuse vald) ja veebikeskkonnas Microsoft Teams. KMH programmi avaliku väljapaneku perioodil esitas kirjalikud seisukohad 07.06.2022¹² Keskkonnaministeerium. Avalikul väljapanekul esitatud ettepanekuid käsitleti avalikul arutelul suuliselt.

Avalikul arutelul registreeris end 11 inimest ning MS Teamsi veebikeskkonnas osales 8 inimest. Programmi avalikul arutelul tutvustas KMH ekspert kavandatavat tegevust ning KMH programmi sisu. Keskkonnaameti maapõuebüroo esindaja andis ülevaate taotletava loa menetlusest ja arendaja tegi ettekande kaevandamise plaanist. KMH programmi avalikul arutelul esitatud küsimused ning ettepanekud said suulised vastused ning hilisem kirjaliku vastamise vajadust puudus. KMH programmi protokoll ning osalejate registreerimisleht on leitavad programmi eelnõust.

⁵ Registreeritud DHS-is 19.10.2021 nr 6-3/21/22145 all.

⁶ Registreeritud DHS-is 03.11.2021 nr 6-3/21/22145-2 all.

⁷ Registreeritud DHS-is 06.12.2021 nr 6-3/21/22145-9 all.

⁸ Registreeritud DHS-is 15.12.2021 nr 6-3/21/22145-12 all.

⁹ Registreeritud DHS-is 21.01.2022 nr 6-3/21/22145-16 all.

¹⁰ Registreeritud DHS-is 06.05.2022 nr 6-3/22/9074 all.

¹¹ https://www.ametlikudteadaanded.ee/avalik/teadaanne?teate_number=1927846

¹² Registreeritud DHS-is 07.06.2022 nr 6-3/22/9074-3 all.

Arendaja esitas 12.07.2022¹³ Keskkonnaametile KeHJS § 18 lg 1 alusel Ojamaa KMH programmi koos selle kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega, nende arvestamise selgituste, arvestamata jätmise põhjenduste ning programmi avaliku arutelu protokolliga nõuetele vastavuse kontrollimiseks. Keskkonnaamet on KeHJS § 9 ja MaaPS § 48 järgi otsustajaks ehk maavara kaevandusloa andjaks, mistõttu KeHJS § 18 lg-te 2 ja 3 kohane KMH programmi nõuetele vastavuse kontrollimine kuulub Keskkonnaameti pädevusse.

II. KAALUTLUSED

KeHJS § 18 lg 1 kohaselt esitab arendaja pärast KMH programmi avalikku arutelu programmi koos selle kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega ning KeHJS § 17 lg-s 3 nimetatud kirjade koopiatega ja avaliku arutelu protokolliga otsustajale nõuetele vastavuse kontrollimiseks. Arendaja esitas 12.07.2022 Keskkonnaametile kõik nõutud dokumendid.

Keskkonnaamet peab KeHJS § 18 lg-te 2 ja 3 alusel tuginedes KeHJS § 15¹ kohaselt esitatud asjaomaste asutuste seisukohtadele kontrollima programmi vastavust KeHJS § 13 sätestatud nõuetele, programmi asjakohasust ja piisavust kavandatava tegevuse KMH-ks ning programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete arvestamist või arvestamata jätmist.

2.1. KMH programmi vastavus KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele

KMH programmi sisu määrab KeHJS § 13. Ojamaa KMH programmis on nimetatud kavandatava tegevuse eesmärk ja täpne asukoht (KMH programmi ptk-d 1 ja 2), kavandatava tegevuse ja selle reaalselt alternatiivsete võimaluste lühikirjeldus (ptk 3) ning eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus (ptk 4). Esitatud on kavandatava tegevuse seos strateegiliste planeerimisdokumentidega (ptk 5) ning teave kavandatava tegevuse ja selle reaalselt alternatiivsete võimalustega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju, eeldatavate mõjuallikate, mõjuala suuruse ning mõjutatavate keskkonnaelementide kohta (ptk 6). KMH programmis on antud KMH läbiviimisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus (sh teave vajalike uuringute kohta, ptk 7), kavandatava tegevuse ja selle reaalselt alternatiivsete võimaluste KMH ning selle tulemuste avalikustamise ajakava (lisa 2), andmed arendaja, juhteksperdi, eksperdirühma koosseisu kohta (sh nimetades ja põhjendades, milliseid valdkondi ja millist mõju hakkab iga eksperdirühma kuuluv isik hindama, ptk 9) ning asjaomaste asutuste loetelu koos menetlusse kaasamise põhjendustega (ptk 10). KMH programmile on lisatud muu hulgas eelnevalt nimetatud KMH ajakava (lisa 2) ja keskkonnaloa taotluse koopia (lisa 4).

Asjaomastest asutustest esitasid KMH programmi vastavuse osas KeHJS §-le 13 märkusi Keskkonnaministeerium (palus korrigeerida KMH juhteksperdi litsentsi number ja täiendada asjaomaste asutuste loetelu) ja Keskkonnaamet (palus samuti täiendada asjaomaste asutuste loetelu ja eristada KeHJS § 23 kohased asjaomased asutused ja KeHJS § 16 lg-s 3 nimetatud muud menetlusosalised ning soovitas KMH programmis selgemalt välja tuua teave kavandatava tegevuse ja selle reaalselt alternatiivsete võimalustega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju, eeldatavate mõjuallikate, mõjuala suuruse ning mõjutatavate keskkonnaelementide kohta, palus tuua välja milliseid mõjuvaldkondi ekspertrühma liikmed KMH käigus hindama hakkavad ning lisaks palus täiendada KMH ajakava). Keskkonnaamet kujundas kõigist seisukohtadest lähtudes omapoolsed seisukohad ja edastas need arendajale 21.01.2022 kirjaga nr 6-3/21/22145-16. Siinkohal neid üle kordama ei hakata. KMH ekspert on seisukohtadega arvestamist või mitteamestamist selgitanud programmi ptk-s 11.

Keskkonnaamet on seisukohal, et asjaomaste asutuste ettepanekutega on arvestatud ja programmi nende alusel parandatud ja täiendatud ning arvestamata jätmise korral on seda piisavalt põhjendatud. Keskkonnaamet nõustub KMH programmis tehtud muudatuste ja parandustega ning ettepanekutega mitteamestamisega.

KMH programmi avaliku väljapaneku ajal esitas programmi KeHJS §-le 13 vastavuse osas märkusi Keskkonnaministeerium, kes tõi välja, et KMH programmis ei ole üheselt mõistetav, kes on otsustaja, ehk tegevusloa andja (puudujääk KeHJS § 13 p 9 osas). KMH ekspert on seisukohtadega arvestamist või mitteamestamist selgitanud programmi ptk-s 11.

¹³ Registreeritud DHS-is 12.07.2022 nr 6-3/22/9074-5 all.

Keskkonnaamet on seisukohal, et avalikul väljapanekul esitatud ettepanekutega on arvestatud ja programmi nende alusel parandatud ja täiendatud ning arvestamata jätmise korral on seda piisavalt põhjendatud. Keskkonnaamet nõustub KMH programmis tehtud muudatuste ja parandustega ning ettepanekutega mitteamvestamisega.

Lähtudes eelnevast on KMH programm koostatud vastavalt KeHJS-e §-s 13 sätestatud nõuetele.

2.2. KMH programmi asjakohasus ja piisavus kavandatava tegevuse KMH-ks

Keskkonnaameti hinnangul on Ojamaa KMH programm asjakohane ja piisav kavandatava tegevuse KMH läbiviimiseks, mis loob eeldused taotletava maavara kaevandamisloa andmise üle otsustamiseks. Hindamise käigus selgitatakse välja eesmärgi täitmiseks sobivad lahendused ning kavandatava tegevusega kaasnevad keskkonnamõjud.

KMH programmi ptk 9 kohaselt on KMH juhteksperdikas Karl Kupits (KMH litsents nr KMH0105, kehtib kuni 07.10.2024) OÜ-st Maves, kes juhib KMH menetluses ekspertrühma, hindab mõju veekeskonnale, maakasutusele, looduskeskkonnale ja vibratsioonile. Lisaks kuuluvad KMH eksperdirühma Maile Polikarpus (magistrikraad Tartu Ülikooli Ökoloogia- ja Maateaduste Instituudist; hindab mõju põhjaveele), Kristjan Piirimäe (loodusteaduste doktorikraad Tallinna Tehnikaülikooli Keskkonnatehnika instituudist, magistrikraad Tartu Ülikooli Zooloogia ja hüdrobioloogia instituudist; hindab mõju veetasemele Purtse jões), Ingrid Leemet (loodusteaduste magistrikraad Tallinna Ülikooli Loodusteaduste osakonnast; hindab mõju mürale ja vibratsioonile) ja Vesta Kaljuste (magistrikraad Tallinna Tehnikaülikooli Mäeinstituudist, volitatud mäeinsener tase 8; annab mäetehnilise hinnangu).

KMH programmis on nimetatud ja selgitatud, milliseid valdkondi ning millist mõju hakkab iga eksperdirühma kuuluv isik hindama. KMH juhteksperdil on kehtiv KMH litsents. Arvestades KMH juhteksperdi pädevust ja eksperdirühma koosseisu, on Keskkonnaameti hinnangul eksperdirühm pädev ja piisav kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindama.

Asjaomastest asutustest esitasid KMH programmi sisu osas ettepanekuid Terviseamet, Keskkonnaministeerium, Alutaguse Vallavalitsus, Lüganuse Vallavalitsus ja Kaitseministeerium. Keskkonnaamet kujundas kõigist seisukohtadest lähtudes omapoolsed seisukohad ja edastas need arendajale 21.01.2022 kirjaga nr 6-3/21/22145-16. Siinkohal neid üle kordama ei hakata. KMH ekspert on seisukohtadega arvestamist või mitteamvestamist selgitanud ka programmi ptk-s 11. Keskkonnaamet on seisukohal, et asjaomaste asutuste ettepanekutega on arvestatud ja programmi nende alusel parandatud ja täiendatud ning arvestamata jätmise korral on seda piisavalt põhjendatud. Keskkonnaamet nõustub KMH programmis tehtud muudatuste ja parandustega ning ettepanekutega mitteamvestamisega.

KMH programmi avaliku väljapaneku ajal esitas programmi sisu kohta ettepanekuid Keskkonnaministeerium (kliima mõju hindamise temaatika). Arendaja ja KMH juhteksperdi on avaliku väljapaneku ajal esitatud ettepanekud läbi arutanud Keskkonnaministeeriumiga e-kirja vahendusel ja ettepanekutega arvestamist või mitteamvestamist käsitletud KMH programmi ptk-s 11. Keskkonnaamet on seisukohal, et esitatud ettepanekutega on arvestatud ja programmi nende alusel parandatud ja täiendatud ning arvestamata jätmise korral on seda piisavalt põhjendatud. Keskkonnaamet nõustub KMH programmis tehtud muudatuste ja parandustega ja ettepanekutega mitteamvestamisega.

2.3. KMH programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete arvestamine

KeHJS § 15¹ kohaselt peab otsustaja enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi avalikustamist küsima programmi sisu kohta seisukohta kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Tulenevalt KeHJS § 15¹ lg-st 4 esitab asjaomane asutus otsustajale oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse ning eksperdirühma koosseisulise piisavuse kohta. Asjaomastest asutustest esitasid sisulisi ettepanekuid Terviseamet, Keskkonnaministeerium, Alutaguse Vallavalitsus, Lüganuse Vallavalitsus ja Kaitseministeerium. Keskkonnaamet kujundas kõigist seisukohtadest lähtudes omapoolsed seisukohad ja edastas need arendajale 21.01.2022 kirjaga nr 6-3/21/22145-16.

KeHJS § 16 lg-te 1 ja 5 kohaselt tuleb korraldada KMH programmi avalik väljapanek ja avalik arutelu, mille käigus on igaühel õigus tutvuda KMH programmi ning muude asjakohaste dokumentidega, esitada programmi kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi ning saada neile vastuseid.

KMH programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu jooksul laekus üks ettepanekute kiri KMH programmi kohta. Avalikul arutelul esitatud küsimustele vastati kohapeal.

Keskkonnaamet on käesoleva otsuse punktides 2.1 ja 2.2 analüüsinud esitatud ettepanekutega arvestamist või arvestamata jätmist ning leidnud, et Ojamaa KMH programmi on ettepanekute alusel parandatud ja täiendatud ning arvestamata jätmise korral on seda piisavalt põhjendatud. Keskkonnaamet nõustub KMH programmis tehtud muudatuste ja parandustega ja ettepanekutega mitteametustamisega.

2.4. KMH aruande esitamise tähtaeg

KeHJS § 18 lg 8 kohaselt, kui arendaja ei ole kahe aasta jooksul käesoleva otsuse tegemisest arvates esitanud otsustajale KeHJS §-s 20 nimetatud KMH aruannet avalikuks väljapanekuks, kaotab programm kehtivuse ning KMH-ks peab koostama uue programmi.

Lähtudes eelnevast tuleb Osahingul VKG Kaevandused esitada Ojamaa KMH aruanne Keskkonnaametile avaliku väljapaneku korraldamiseks hiljemalt kahe aasta jooksul käesolevast otsusest arvates. Vastasel juhul kaotab Ojamaa KMH programm kehtivuse ja KMH läbiviimiseks tuleb koostada uus KMH programm.

III. OTSUSTUS

Arvestades eeltoodut ning tuginedes KeHJS §-le 9, § 18 lg-tele 2–4 ja 8, MaaPS §-le 48, Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 “Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus“ p-dele 2.4.1 ja 3.5 ja dele 2.4.1 ja 3.5 ja Keskkonnaameti peadirektori 03.02.2022 käskkirja nr 1-1/22/18 „Volituste andmine“ p-le 1 ja lisa „Allkirjaõigused“ Keskkonnakasutuse valdkond punktile 29 ning arvestades käesolevas otsuses toodud asjaolusid:

- 1. Tunnistab Keskkonnaamet Ojamaa põlevkivikaevanduse mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaloa KMIN-055 muutmise taotluse keskkonnamõju hindamise programmi nõuetele vastavaks.**
- 2. Osahingul VKG Kaevandused esitada Ojamaa põlevkivikaevanduse mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaloa KMIN-055 muutmise taotluse keskkonnamõju hindamise aruanne Keskkonnaametile avaliku väljapaneku korraldamiseks hiljemalt kahe aasta jooksul käesolevast otsusest arvates. Vastasel juhul kaotab KMH programm kehtivuse ja KMH läbiviimiseks tuleb koostada uus KMH programm.**

KMH programmi nõuetele vastavaks tunnistamise otsusest teavitatakse 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Teadmiseks: Erika Sulg, VKG Kaevandused OÜ, erika.sulg@vkg.ee; Karl Kupits, Maves OÜ, karl@maves.ee; Maves OÜ, maves@maves.ee

Karin Sisask 5193 1960
karin.sisask@keskkonnaamet.ee